Lietas arhīva Nr. CA-1932-23/5
ECLI:LV:RAT:2023:1122.C29370822.7.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2023. gada 22. novembrī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesnese referente Ligita Gavare,
tiesnese Ilze Celmiņa,
tiesnese Inese Strelča
rakstveida procesā izskatīja civillietu SIA "REVOHAUS" prasībā pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību "DJ Palīgs" par parāda piedziņu sakarā ar sabiedrības ar ierobežotu atbildību "DJ Palīgs" apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas tiesas 2023. gada 13. aprīļa spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2022. gada 16. jūnijā prasītāja SIA "REVOHAUS" cēla tiesā prasību pret atbildētāju sabiedrību ar ierobežotu atbildību "DJ Palīgs" par parāda piedziņu.

Pamatojoties uz Civillikuma 1401., 1402., 1412., 1587., 1651., 1756. pantu, prasītāja lūdz:

1) piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai pamatparādu 4042,85 *euro* un līgumiskos nokavējuma procentus 405 *euro* par laika periodu no 2021. gada 12. janvāra līdz 2022. gada 3. jūnijam, kopā parādu 4447,85 *euro*;

2) noteikt prasītājas tiesības saņemt likumiskos procentus 8 % gadā no piespriestās, bet nesaņemtās summas par laiku līdz sprieduma izpildei;

3) piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai samaksāto valsts nodevu.

Prasības pieteikumā norādīti šādi argumenti.

[1.1] 2020. gada 10. septembrī starp prasītāju kā būvdarbu veicēju un atbildētāju kā pasūtītāju noslēgts Darbuzņēmuma līgums Nr. RH-10-09/2020/SB.

Saskaņā ar Līgumu atbildētāja uzdeva, bet prasītāja apņēmās veikt atbildētājas norādītajā objektā – /adrese/, ēkas fasādes siltināšanas darbus: putupolistirola līmēšana, armēšana, gruntēšana un dekoratīvā apmetuma uzklāšana par Līguma apakšpunktā 2.1. nolīgto samaksu.

[1.2] 2020. gada 29. decembrī prasītāja saskaņā ar 2020. gada 29. decembra Kopsavilkuma aktu Nr. 4 (turpmāk arī – Darbu pieņemšanas nodošanas akts) par decembrī veiktajiem darbiem izrakstīja atbildētājai rēķinu Nr. REV- 00121 par kopējo summu 4042,85 *euro*.

[1.3] Atbildētāja pēc kopsavilkuma akta un rēķina saņemšanas iebildumus nav cēlusi, bet rēķinu nav apmaksājusi.

Ievērojot to, ka atbildētāja Līguma 8.1. punktā noteiktajā termiņā, tas ir, 48 stundu laikā pēc darbu pieņemšanas nodošanas akta saņemšanas iebildumus nav izteikusi, tad atbilstoši Līguma 8.3. punktam atzīstams, ka darbu pieņemšanas nodošanas akts ir parakstīts un pasūtītājs izpildītos būvdarbus bez iebildumiem pieņēmis. Tādējādi saskaņā ar Līguma 2.2. punktu atbildētājai ir pienākums veikt rēķina apmaksu par 2020. gada 29. decembra kopsavilkuma aktā Nr. 4 norādītajiem darbiem.

[1.4] Atbildētāja 2020. gada 29. decembra rēķinu Nr. REV 00121 ir deklarējusi pievienotās vērtības nodokļa deklarācijās, tāpēc secināms, ka atbildētāja ir atzinusi rēķinā minēto maksājuma saistību sev par saistošu.

[1.5] Tā kā atbildētāja ir pieņēmusi darbu pieņemšanas nodošanas aktā norādītos darbus un atzinusi sev par saistošu rēķinu, tad secināms, ka atbildētājai ir neizpildītas maksājuma saistības pret prasītāju 4042,85 *euro* apmērā.

[1.6] Ievērojot to, ka rēķina apmaksas termiņš ir iestājies 2021. gada 11. janvārī, prasītāja saskaņā ar Līguma 6.2. punktu par rēķina apmaksas kavējuma laiku no 2021. gada 12. janvāra līdz 2022. gada 3. jūnijam ir aprēķinājusi kavējuma procentus 0,1% par katru kavējuma dienu no neapmaksātās rēķina summas 4042,85 *euro*. Tādējādi līgumiskie nokavējuma procenti par norādīto periodu ir 2049,72 *euro*, ko prasītāja samazina līdz 405 *euro*.

[2] Atbildētāja sniegusi paskaidrojumus par prasību, norādot, ka to neatzīst un uzskata to par nepamatotu.

Paskaidrojumos norādīti šādi iebildumi.

[2.1] Rēķins un pieņemšanas nodošanas akts nav abpusēji parakstīts, tāpēc tas nerada nekādas juridiskas sekas.

[2.2] Prasītājas atsauce uz līguma 8.3. punktu nav pamatota, jo rēķins un tam pievienotais pieņemšanas nodošanas akts netika līgumā noteiktajā kārtībā iesniegts pasūtītājam, tāpēc pasūtītājam nebija iespējas ar to iepazīties, kā to paredz Līguma 8.1. punkts.

[2.3] Atsauce uz Valsts ieņēmumu dienesta atbildi, kurā norādīts, ka it kā atbildētāja ir deklarējusi minēto rēķinu pievienotās vērtības nodokļu deklarācijā, nepierāda faktu, ka darījums no atbildētājas puses ir apstiprināts un faktiski noticis. Atbildētāja vērsusies ar pretenziju pret grāmatvedības pakalpojuma sniedzēju, jo grāmatvedībā nedrīkst grāmatot dokumentu, kas nav pirmdokuments. Atbildētāja ir veikusi attiecīgās korekcijas pievienotās nodokļu deklarācijā.

Kamēr prasītāja nav izrakstījusi un iesniegusi atbildētājai rēķinu par aprēķinātajiem nokavējuma procentiem, no grāmatvedības skatījuma (sk. likumu "Par grāmatvedību" un 2003. gada 21. oktobra Ministru Kabineta noteikumus Nr. 585 "Noteikumi par grāmatvedības kārtošanu un organizāciju") nav pamata vērst pret atbildētāju nokavējuma procentu prasījumu.

[3] Prasītāja sniegusi atsauksmi par atbildētājas paskaidrojumiem, norādot šādus argumentus.

[3.1] Starp pusēm noslēgtais Līgums, ko sagatavoja atbildētāja, nenosaka, kādā formā un kam tieši ir iesniedzami pieņemšanas nodošanas akti. Praksē akti kopā ar rēķiniem iesniegti atbildētājas pārstāvim būvobjektā. Papildu akts un rēķins 2021. gada 3. janvārī tika nosūtīts uz atbildētājas norādītu e-pastu /elektroniskā pasta adrese/

Prasītāja nosūtīja atbildētājai 2021. gada 27. maija vēstuli, atkārtoti pievienojot aktu Nr. 4 un rēķinu. Dokumenti nosūtīti ierakstītā vēstulē

uz atbildētājas juridisko adresi.

[3.2] Senāta 2019. gada 26. jūnija spriedumā lietā Nr. C05024113, SKC-166/2019, paustas šādas atziņas – saskaņā ar Civillikuma 2223. panta pirmo daļu tiklīdz pasūtījums izpildīts un atzīts par labu, pasūtītājam jāsamaksā uzņēmējam norunātā maksa. Šā panta otrā daļa noteic, ka maksa var būt norunāta kā par visu darbu kopā, tā arī par tā daļām un arī pēc laika, ja vien uzņēmējs uzņēmies izpildīt visu pasūtījumu. Otrā gadījumā uzņēmējs var pēc katras daļas pabeiguma prasīt, lai to pieņem un par to samaksā, bet pēdējā – lai samaksā termiņos, ja vien nav citādi norunāts. Darbu pieņemšanas nodošanas akta neparakstīšana pati par sevi nevar ierobežot uzņēmēja tiesības saņemt atlīdzību par izpildītu darbu, jo īpaši situācijā, kad objekts jau ir pieņemts ekspluatācijā. Pretējā gadījumā pasūtītājam, atsakoties pieņemt uzņēmēja izpildītos darbus, būtu iespējams izvairīties no samaksas veikšanas. No minētā izriet, ka atbildētājam ir no likuma izrietošs pienākums pieņemt darbu izpildi un veikt izpildīto darbu apmaksu, bet izvairīšanās no darbu pieņemšanas nav pamats atbrīvošanai no samaksas pienākuma.

[3.3] Ņemot vērā, ka atbildētāja minēto darījumu ir deklarējusi, uzskatāms, ka atbildētāja ar savām darbībām ir atzinusi rēķinus un maksājumu saistību sev par saistošiem. Tiesu praksē atzīts, ka pievienotās vērtības nodokļa maksājuma likums nodokļu maksātājiem piešķiris zināmas priekšrocības, proti, tiesības atskaitīt priekšnodokli, ja pastāv visi tiesību normā minētie priekšnoteikumi, tostarp jābūt pierādījumiem, ka deklarācijā norādītie darījumi ir notikuši un tie ir izmantoti savu ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai (sk. *Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2018. gada 12. aprīļa spriedumu lietā Nr. CA-1234-18/25*).

[4] Atbildētājas pārstāve uz tiesas sēdi 2023. gada 14. martā neieradās. 2023. gada 13. martā tiesas elektroniskā pasta adresē saņemts atbildētājas pilnvarotās personas /pers. A/ iesniegums – lūgums, kas tiesas lietvedībā reģistrēts 2023. gada 14. martā. Atbildētājas pilnvarotā persona lūdz atlikt tiesas sēdi ne mazāk kā uz divām nedēļām, jo uz to nevar ierasties, jo saslimis pilnvarotās personas apgādībā esošs nepilngadīgs bērns, kā rezultātā izsniegta darbnespējas "B" lapa. Tiesa nekonstatēja Civilprocesa likuma 209. vai 210. pantā norādītos pamatus lietas izskatīšanas atlikšanai, jo atbildētājas pilnvarotās personas lūgumam nav pievienoti nekādi dokumenti, kas apstiprina lūgumā norādītos apstākļus, kā arī atbildētāja ir juridiska persona, kura varēja nodrošināt arī cita pārstāvja piedalīšanos tiesas sēdē.

[5] Ar Rīgas pilsētas tiesas 2023. gada 13. aprīļa spriedumu prasību apmierināta. Nospriests piedzīt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību "DJ Palīgs" par labu SIA "REVOHAUS" pamatparādu 4042,85 *euro* un līgumiskos nokavējuma procentus 405 *euro* par laika periodu no 2021. gada 12. janvāra līdz 2022. gada 3. jūnijam, kopā parādu 4447,85 *euro*.

Piedzīt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību "DJ Palīgs" par labu SIA "REVOHAUS" valsts nodevu 412,55 *euro*.

Noteikt SIA "REVOHAUS" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt likumiskos 8% (astoņi procenti) gadā no visas ar spriedumu piedzītās summas, ar nosacījumu, ka šo likumisko kavējuma procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis piedzītās summas lielumu.

Piedzīt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību "DJ Palīgs" par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos tiesas izdevumus 7 *euro*.

Spriedums pamatots ar šādiem argumentiem.

[5.1] Civillikuma 1402. pants noteic, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Lietā nav strīda par to, ka 2020. gada 10. septembrī starp prasītāju kā būvdarbu veicēju un atbildētāju kā pasūtītāju noslēgts Līgums par būvdarbu veikšanu.

Saskaņā ar Līguma 1.1. punktu atbildētāja pasūta un apmaksā, bet prasītāja, ar pienācīgu rūpību, ievērojot atbildētājas kā pasūtītājas intereses un Līguma 3.2. punktā noteikto izpildes termiņu un kārtību, apņemas veikt būvdarbus atbildētājas norādītajā objektā – /adrese/ – ēkas fasādes siltināšanas darbus: putupolistirola līmēšana, armēšana, gruntēšana un dekoratīvā apmetuma uzklāšana.

Līguma 2.1. punktā noteikta maksa par Līguma 1.1. punktā atrunāto būvdarbu veikšanu. Līguma 2.2. punktā noteikts, ka par Līguma 1.1. punktā noteikto būvdarbu izpildi pasūtītājs maksā būvdarbu veicējam saskaņā ar abpusēji līdzēju parakstītu ikmēneša pieņemšanas nodošanas aktu (Forma 2), kurā norādīts izpildīto darbu apjoms, uz kura pamata tiek izrakstīts rēķins. Atbilstoši Līguma 2.3. punktam apmaksa notiek saskaņā ar Līguma noteikumiem un pamatojoties uz būvdarbu veicēja izrakstīto rēķinu 10 dienu laikā, veicot bezskaidras naudas pārskaitījumu.

Konstatēts, ka starp pusēm ir tiesīgi noslēgts uzņēmuma līgums Civillikuma 2212. panta izpratnē, kas atbilstoši Civillikuma 1587. pantam uzliek pusēm pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod tiesības atkāpties no līguma.

[5.2] Saskaņā ar Civillikuma 2223. panta pirmo daļu tiklīdz pasūtījums izpildīts un atzīts par labu, pasūtītājam jāsamaksā uzņēmējam norunātā maksa.

No prasītājas sastādītā kopsavilkuma akta Nr. 4 par 2020. gada decembrī izpildītajiem darbiem redzams, ka atskaites darbā veikti ēkas fasādes siltināšanas darbi par summu 4042,85 *euro*. Par būvdarbu nodošanu ir parakstījies būvdarbu veicējs – prasītājas būvdarbu vadītājs /pers. B/, bet pasūtītājas pārstāvja paraksta nav.

2020. gada 29. decembrī prasītāja izrakstījusi atbildētājai rēķinu par kopējo summu 4042,85 *euro* par ēkas fasādes siltināšanas darbiem atbilstoši kopsavilkuma aktam Nr. 4, apmaksas termiņš 2021. gada 11. janvāris.

Līguma 8.1. punkts paredz, ka par izpildītiem darbiem tiek sastādīts pieņemšanas nodošanas akts, ko paraksta izpildītājs un nodod to pasūtītājam. Pasūtītājs to izskata un informē par savu lēmumu parakstīt būvdarbu ikmēneša nodošanas pieņemšanas aktu bez iebildumiem vai nosūta būvdarbu veicējam iebildumus 48 stundu laikā pēc būvdarbu ikmēneša nodošanas pieņemšanas akta saņemšanas.

Savukārt Līguma 8.3. punkts noteic, ka, ja pasūtītājs nav parakstījis būvdarbu ikmēneša nodošanas pieņemšanas aktu un par to nav ziņojis būvdarbu veicējam noteiktajā termiņā vai arī šajā termiņā nav iesniedzis būvdarbu veicējam iebildumus, uzskatāms, ka būvdarbu ikmēneša nodošanas pieņemšanas akts ir parakstīts un pasūtītājs izpildītos darbus bez iebildumiem pieņēmis.

Lietā nav konstatēts, ka atbildētāja līgumā noteiktajā termiņā un kārtībā būtu cēlusi kādus iebildumus par prasītājas veikto būvdarbu kvalitāti vai veikto būvdarbu neatbilstību Līguma noteikumiem. Arī savos paskaidrojumos atbildētāja nekādus konkrētus iebildumus par prasītājas veikto darbu apjomu un kvalitāti faktiski nav cēlusi, vien vispārīgi norādījis, ka uzņemtās saistības prasītāja nav izpildījusi pilnā apmērā un, atbildētāja apsver iespēju vērsties ar pretprasību, taču līdz pat tiesas sēdei atbildētāja pretprasību nav cēlusi. Secināms, ka atbildētājai nav pamatotu iebildumu par prasītājas kopsavilkuma aktā Nr. 4 par 2020. gada decembrī izpildītajiem darbiem kvalitāti un atbilstību Līguma noteikumiem.

[5.3] Nepamatoti ir atbildētājas iebildumi, ka prasītājas iesniegtie pierādījumi, rēķins un pieņemšanas nodošanas akts, kas nav abpusēji parakstīts, nerada nekādas juridiskās sekas, jo nav iesniegts atbildētājai Līgumā noteiktajā kārtībā, un atbildētājai nav bijis iespējas iepazīties, kā to paredz Līguma 8.1. punkts.

Līgums nenosaka, kādā formā un kam tieši ir iesniedzami darbu pieņemšanas nodošanas akti. Tiesa nav apšaubījusi prasītājas pārstāvja norādīto, ka praksē darbu pieņemšanas nodošanas akti kopā ar rēķiniem tikuši iesniegti atbildētājas pārstāvim objektā. Pirmās instances tiesa atzinusi šādu kārtību par loģisku un saprotamu, bet atbildētājas iebildumi, ka prasītāja neiesniedza dokumentus atbildētājai Līgumā noteiktajā kārtībā, ir neloģiski. Tieši prasītāja ir ieinteresēta ātrāk saņemt apmaksu par veiktajiem būvdarbiem, tāpēc prasītāja nav ieinteresēta novilcināt dokumentu iesniegšanu atbildētājai, turpretī atbildētāja, lai izvairītos no samaksas pienākuma, ir ieinteresēta vilcināties ar darbu pieņemšanas nodošanas akta parakstīšanu.

No lietas materiāliem redzams, ka 2021. gada 27. maijā prasītāja sastādījusi pretenziju "Par SIA "REVOHAUS" 29.12.2020. rēķina Nr.REV-

00121 apmaksas kavējumu", norādot, ka atbildētāja līdz šīs vēstules sagatavošanas brīdim nav veikusi rēķina apmaksu, kavējums ir 134 dienas un prasītāja ir tiesīga aprēķināt kavējuma procentus.

Minētā pretenzija nosūtīta ierakstītā vēstulē atbildētājai uz juridisko adresi 2021. gada 28. maijā, bet sūtījumu Latvijas Pasts atgriezis atpakaļ prasītājai 2021. gada 1. jūlijā ar atzīmi, ka beidzies glabāšanas laiks.

Tātad nav nozīmes apstāklim, ka atbildētāja nav saņēmusi prasītājas nosūtīto pretenzijas vēstuli, jo atbildētājai jābūt sasniedzamam juridiskajā adresē saskaņā ar Komerclikuma 139. pantu, tāpēc uzskatāms, ka darbu pieņemšanas nodošanas akts ir iesniegts atbildētājai, un tā kā atbildētāja nav cēlusi iebildumus, ir pamats uzskatīt, ka darbi ir pieņemti, un atbildētājai ir iestājies pienākums veikt samaksu par paveiktajiem darbiem pēc prasītājas izrakstītā rēķina.

[5.4] No Valsts ieņēmumu dienesta 2022. gada 2. maija atbildes izriet, ka atbildētāja 2020. gada 29. decembra rēķinu ir deklarējusi pievienotās vērtības nodokļa deklarācijā, tāpēc tiesa secinājusi, ka atbildētāja ir atzinusi rēķinā minēto maksājuma saistību sev par saistošu.

Pirmās instances tiesa atzinusi, ka ir pamats piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai pamatparādu 4042,85 *euro*.

[5.5] Civillikuma 1652. panta pirmās daļas 3. punktā noteikts, ka parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, var ar līgumu, vai pēc parašas.

Līguma 6.2. punktā noteikts, ka par katru no Līguma izrietošu laikā neapmaksātu rēķinu, pasūtītājs (atbildētājs) maksā būvdarbu veicējam (prasītājam) kavējuma procentus 0,1% no laikā neapmaksātā rēķina summas par katru kavējuma dienu.

Prasītāja saskaņā ar prasības pieteikumā ietverto aprēķinu ir aprēķinājusi līgumiskos nokavējuma procentus par laika periodu no 2021. gada 12. janvāra līdz 2022. gada 3. jūnijam, vadoties no likmes 0,1 % dienā no kavētās summas, kas par 507 kavētām dienām ir 2049,72 *euro*. Taču prasītāja ir samazinājusi līgumisko nokavējuma procentu apmēru un lūdz piedzīt no atbildētāja nokavējuma procentus 405 *euro*.

[5.5.1] Civillikuma 1753. pants noteic, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Civillikuma 1764. pants noteic, ka visādos mantiskos darījumos un aktos, kas nodibina pienākumu maksāt procentus, atļauts nolīgt procentus, kuru apmēru var noteikt līdzēji savstarpēji vienojoties. Par prettiesiskiem atzīstami nesamērīgi un godīgai darījumu praksei neatbilstoši procenti.

[5.5.2] Tiesa atzinusi, ka prasītāja ir rīkojusies labticīgi saskaņā ar Civillikuma 1. pantu, samazinot līgumisko nokavējuma procentu summu, un pieprasītā samazinātā līgumisko nokavējuma procentu summa 405 *euro* ir samērīga ar pamatparāda apmēru (10 % no pamatparāda) un kavējuma ilgumu, atbilst godīgai darījumu praksei.

Ievērojot minēto, tiesa atzinusi, ka ir pamats piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai arī līgumiskos nokavējuma procentus 405 *euro* par laika periodu no 2021. gada 12. janvāra līdz 2022. gada 3. jūnijam.

[6] Par minēto spriedumu atbildētāja iesniegusi apelācijas sūdzību, pārsūdzot to pilnā apjomā.

Apelācijas sūdzībā norādīti šādi argumenti.

[6.1] Atbildētājas pārstāve, pamatojoties uz Civilprocesa 74. panta otrās daļas 6. punktu, bija pieteikusi lūgumu atlikt tiesas sēdi, jo attaisnojošu iemeslu dēļ nevarēja ierasties, proti, slima bērna kopšana. Neskatoties uz to, ka bērns ir sasniedzis septiņu gadu vecumu (bērna pašreizējais vecums astoņi gadi), Civillikuma 177. pantā ir noteikts, ka bērnu vecāku pienākums ir katrā situācijā individuāli izvērtēt, vai bērna atstāšana bez uzraudzības neradīs draudus bērna veselībai. Izvērtējot bērna veselības stāvokli (augsta temperatūra, klepus ar noslieci uz astmātisko bronhītu), tika pieņemts lēmums neatstāt bērnu bez uzraudzības, kādēļ atbildētājas pārstāve nevarēja ierasties uz tiesas sēdi, kas bija par pamatu atlikt lietas izskatīšanu saskaņā ar Civilprocesa 209. panta 2. punktu. Pierādījumi par darbnespējas lapas izsniegšanu pirmās instances tiesā iesniegt nebija iespējams, jo slimības lapa "B" izsniegta elektroniski un portālā latvija.lv to var redzēt pēc tās noslēgšanas, pieprasot slimības pabalstu.

Turklāt tik īsā laikā arī nevarēja nodrošināt cita pārstāvja ierašanos, lieta izskatīta bez atbildētājas klātbūtnes, liedzot iespēju pilnvērtīgi aizstāvēties.

[6.2] Strīdus priekšmets ir par izpildīto darbu apjomu 2020. gada decembra mēnesī Aktā Nr. 4 norādīto darbu veikšanu, proti, "Grunts un dekoratīvā apmetuma uzklāšanu" 808,57 kvadrātmetru apjomā. Būvdarbi veikti būvobjektā, kurā bija ieviesta EDLUS sistēma, kas nodrošina būvlaukumā nodarbināto personu darba laika elektronisku reģistrāciju, uzskaiti un reģistrēto datu glabāšana. Izvērtējot EDLUS sistēmas datus, secināms, ka atbildētājas būvobjektu decembra mēnesī apmeklēja kopumā 10 prasītājas darbinieki, no kuriem 6 bija palīgstrādnieki un 3 būvstrādnieki un 1 projektu vadītājs, kuri 2020. gada decembra mēnesī kopumā būvobjektā uzturējās 360 stundas, kas vidēji ir 36 stundas uz vienu darbinieku, tātad maksimāli 4 darba dienas.

Atbildētājas ieskatā šādu apjomu, ņemot vērā būvdarbu specifiku, 3 būvstrādnieki 96 darba stundās jeb četrās darba dienās nevar faktiski izpildīt. Prasītājas darbinieki būvobjektu apmeklēja ļoti izklaidīgi un faktiski nekādus darbus neveica. Turklāt jāpiebilst, ka valstī bija izsludināta ārkārtējā situācija un Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai, pulcēšanās tika aizliegta, tāpēc prasītājas darbinieki būvobjektā tik pat kā neuzturējās un darbus faktiski neveica.

Darbu nodošanas pieņemšanas akts Nr. 4 netika parakstīts, proti, darbi netika pieņemti, jo faktiski netika veikti, tāpēc nerada pienākumu veikt samaksu saskaņā ar Līguma 2.2. punktu. Aizkavēšanos nodot ekspluatācijā daļēji izraisīja arī prasītāja ar savu rīcību, nepabeidzot ar līgumu uzņemtās saistības noteiktajā laikā, tāpēc atbildētājai nācās darbus pabeigt pašas spēkiem.

[6.3] Nav pierādīts arguments, ka prasītājas pārstāvis /pers. B/ atbildētājai iesniedzis aktu Nr. 4 par izpildītajiem darbiem 2020. gada decembrī un rēķinu.

Prasītāja pirmo reizi aktu Nr. 4 par izpildītajiem darbiem 2020. gada decembrī un rēķinu ir izsūtījusi atbildētājai 2021. gada 28. maijā, kas ir 5 mēneši vēlāk, nekā sagatavots akts un rēķins, tāpēc ir neizprotama prasības pamatotība pēc būtības – jo, ja jau prasība ir pamatota, tad kāpēc bija tāds novēlojums rēķina un akta iesniegšanai atbildētājai.

[6.4] Prasītājas atsauce, ka akts par darbu izpildi ir sūtīts atbildētājas pārstāvei uz /elektroniskā pasta adrese/, nav pamatota, jo atbildētāja nav uzrādījusi ne līgumā, ne citā saziņā šādu e-pastu, kas būtu uzskatāms par oficiālu pušu saziņas kanālu.

[6.5] Deklarācijā ir veikta korekcija, kā rezultātā 2020. gada 29. decembra rēķins Nr. REV-00121 ir izņemts, tātad nav iegrāmatots un nerada saistības.

[7] Pamatojoties uz Covid-19 infekcijas un izplatības pārvaldības likuma 10. pantu, 2023. gada 4. jūlijā lietas dalībniekiem nosūtīti tiesas paziņojumi par civillietas izskatīšanu rakstveida procesā 2023. gada 22. novembrī.

Motīvu daļa

[8] Pārbaudījusi lietas materiālus un apelācijas sūdzību argumentus, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

[9] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426. panta pirmo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību un pretapelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajās sūdzībās. Atbilstoši Civilprocesa likuma 430. panta trešajai daļai fakti, kas konstatēti pirmās instances tiesā, apelācijas instances tiesā nav jāpārbauda, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Civilprocesa likuma 432. panta piektā daļa nosaka, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma argumentācijai. Šādā gadījumā šā likuma 193. panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

[10] Lietā nepastāv strīds par to, ka 2020. gada 10. septembrī starp prasītāju kā būvdarbu veicēju un atbildētāju kā pasūtītāju noslēgts Līgums par būvdarbu veikšanu (*lietas 8.-11. lapa*).

Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka starp pusēm noslēgts uzņēmuma līgums saskaņā ar Civillikuma 2212. pantam.

Puses vienojušās līguma 1.1. punktā, ka atbildētāja pasūta un apmaksā, bet prasītāja apņemas veikt būvdarbus atbildētājas norādītajā objektā.

Lietā nepastāv strīds par to, ka prasītāja 2020. gada 29. decembrī izrakstījusi atbildētājai rēķinu (*lietas 13. lapa*) par kopējo summu 4042,85 *euro* par ēkas fasādes siltināšanas darbiem atbilstoši kopsavilkuma aktam Nr. 4, ar apmaksas termiņu 2021. gada 11. janvāris.

Tāpat prasītāja sastādījusi aktu Nr. 4 (*lietas 44. lapa*) par 2020. gada decembrī izpildītajiem darbiem, no kura redzams, ka veikti gruntēšanas un dekoratīvās uzklāšanas darbi par summu 4042,85 *euro*. Lietā nepastāv strīds par to, ka minēto aktu parakstījis tikai prasītājas pārstāvis – būvdarbu vadītājs /pers. B/, bet atbildētājas pārstāvis nav parakstījis.

[11] Lietā pastāv strīds par to, vai atbildētājai ir jāatmaksā minētā rēķina summa, apstākļos, kad akts par darbu nodošanu nav parakstīts no atbildētājas puses.

[11.1] Puses līguma 8.1. punktā pielīgušas, ka par attiecīgajā atskaites periodā izpildītajiem būvdarbiem, būvdarbu veicējs sastāda būvdarbu ikmēneša nodošanas pieņemšanas aktu, kuru būvdarbu veicējs no savas puses parakstītu iesniedz pasūtītājam (vai tā pilnvarotajai personai). Pasūtītājs būvdarbu ikmēneša nodošanas pieņemšanas aktu izskata un informē par savu lēmumu parakstīt būvdarbu ikmēneša nodošanas pieņemšanas aktu bez iebildumiem vai nosūta būvdarbu veicējam iebildumus 48 stundu laikā pēc būvdarbu ikmēneša nodošanas pieņemšanas akta saņemšanas.

Savukārt Līguma 8.3. punktā puses vienojušās, ka, ja pasūtītājs nav parakstījis būvdarbu ikmēneša nodošanas pieņemšanas aktu un par to nav ziņojis būvdarbu veicējam noteiktajā termiņā vai arī šajā termiņā nav iesniedzis būvdarbu veicējam iebildumus, uzskatāms, ka būvdarbu ikmēneša nodošanas pieņemšanas akts ir parakstīts un pasūtītājs izpildītos darbus bez iebildumiem pieņēmis.

Lietā konstatēts, ka aktu par ikmēneša izpildītajiem darbiem prasītāja ir sagatavojusi, no savas puses arī to parakstot, bet atbildētāja to nav parakstījusi, tiesvedības gaidā norādot, ka darbi nav izpildīti un nav pieņemti.

[11.2] Lietā pastāv strīds par minētā akta nodošanu. Prasītāja norādījusi, ka minēto aktu un rēķinu nodevusi atbildētājas pārstāvim būvobjektā, savukārt atbildētāja norādījusi, ka tas nav pierādīts, un pirmo reizi minētie dokumenti nosūtīti atbildētājai 2021. gada 28. maijā.

Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka atbildētājas argumenti vērtējami kritiski, piešķirot lielāku ticamību prasītājas norādītajam, ka rēķins un akts nodoti būvobjektā.

Tiesas kolēģijai nerodas šaubas par to, ka rēķinu un aktu izsniegšana būvobjektā ir ierasta prakse, ko puses izmantojušas.

[11.2.1] Lietā nav saprotams, vai minētais akts ir pirmais, vai būvobjektā ir jau tikuši izpildīti kādi darbi, par ko ir sagatavots un parakstīts dabu pieņemšanas nodošanas akts. Tomēr no Valsts ieņēmumu dienesta sniegtās informācijas (*lietas 14. lapa*) izriet, ka pusēm bijuši darījumi arī 2020. gada 9. oktobrī, 6. novembrī, 6. decembrī, kas varētu liecināt par iepriekš esošiem apstiprinātiem rēķiniem, tāpēc strīdus darījuma forma ir jau pielietota, līdz ar to secināms, ka prakse par dokumentācijas nodošanu iespējams jau ir nostiprināta.

Ņemot vērā to, ka pieņemšanas nodošanas akti ir sagatavojami ik mēnesi, ko paredz līguma noteikumi, tiesai nav šaubu, ka prasītāja ir to nodevusi atbildētājai. Lietā nav tādu pierādījumi, kas apstiprinātu, ka atbildētāja būtu informējusi prasītāju par dokumentācijas nesaņemšanu laikā, kā to paredz līguma noteikumi.

[11.2.2] Tāpat kritiski vērtējams atbildētājas apelācijas sūdzības arguments, ka tikai 2021. gada 28. maijā saņemti pirmie dokumenti (akts un rēķins par izpildītajiem darbiem 2020. gada decembrī). Ja līdz minētajam datumam nebija nekādas informācijas no prasītājas, tad nav saprotama atbildētājas bezdarbība rēķinu nesaņemšanas gadījumā, kā pati norāda piecus mēnešu garumā. Šādos apstākļos atbildētāja nav ievērojusi līguma noteikumus un līguma būtībā esošā ikmēneša pieņemšanas nodošanas akta saņemšanas un apstiprināšanas vai neapstiprināšanas pienākumu.

[11.2.3] Tiesas kolēģija par ticamāku un pamatotāku atzīst prasītājas norādīto apstākļu skaidrojumu par akta un rēķina nodošanu būvobjektā, nevis atbildētājas argumentus par to, ka minētie dokumenti nav nodoti līdz pat 2021. gada 28. maijam.

[11.2.4] Nav juridiskas nozīmes apelācijas sūdzības argumentam, ka akts par darbu izpildi ir sūtīts atbildētājas pārstāvei uz /elektroniskā pasta adrese/, jo līgums nenosaka, kādā formā un kam tieši ir iesniedzami darbu pieņemšanas nodošanas akti, tāpēc atzīstams, ka dokumentu izsniegšana atbildētājas pārstāvim būvobjektā nav pretēja līguma noteikumiem un atkārtotā dokumentu nosūtīšanai nav būtiskas nozīmes.

[11.3] No lietas materiāliem redzams, ka 2021. gada 27. maijā prasītāja sastādījusi pretenziju "Par SIA "REVOHAUS" 29.12.2020. rēķina Nr.REV-00121 apmaksas kavējumu", norādot, ka atbildētāja līdz vēstules sagatavošanas brīdim nav veikusi iepriekš norādītā rēķina apmaksu, kavējums ir 134 dienas un prasītājs ir tiesīgs aprēķināt kavējuma procentus. Papildus atkārtoti prasītājs iesniedz atbildētājam rēķinu un aktu Nr. 4.

Minētā pretenzija nosūtīta ierakstītā vēstulē atbildētājai uz juridisko adresi 2021. gada 28. maijā, bet sūtījumu Latvijas Pasts atgriezis atpakaļ prasītājai 2021. gada 1. jūlijā ar atzīmi, ka beidzies glabāšanas laiks.

Civillietu tiesas kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas argumentiem, atzīstot, ka nav juridiskas nozīmes apstāklim, ka atbildētāja nav saņēmusi prasītājas nosūtīto pretenzijas vēstuli, jo atbildētājai jābūt sasniedzamam juridiskajā adresē saskaņā ar Komerclikuma 139. pantu, tāpēc uzskatāms, ka darbu pieņemšanas nodošanas akts ir iesniegts atbildētājai, un tā kā atbildētāja nav cēlusi iebildumus, ir pamats uzskatīt, ka darbi ir pieņemti, un atbildētājai ir iestājies pienākums veikt samaksu par paveiktajiem darbiem pēc prasītājas izrakstītā rēķina.

[11.4] Lietā nav iesniegti tādi pierādījumi, kas apstiprinātu to, ka atbildētāja līgumā noteiktajā termiņā un kārtībā būtu cēlusi iebildumus par prasītājas veikto būvdarbu kvalitāti vai veikto būvdarbu neatbilstību Līguma noteikumiem. Secināms, ka atbildētājai nav pamatotu iebildumu par prasītājas kopsavilkuma aktā Nr. 4 par 2020. gada decembrī izpildītajiem darbiem, kvalitāti un atbilstību Līguma noteikumiem, tāpēc iestājušies līguma 8.3. punktā minētie apstākļi, būvdarbu ikmēneša pieņemšanas nodošanas akts ir parakstīts un pasūtītājs izpildītos būvdarbus bez iebildumiem pieņēmis.

Apelācijas sūdzības argumenti par to, ka aktā minētos būvdarbus 2020. gada decembrī, ņemot vērā datus par strādnieku uzturēšanos būvobjektā, nevar faktiski izpildīt, vērtējami kritiski.

Kā jau norādīts šī sprieduma 11.2. punktā un tā apakšpunktos, atbildētāja nav iesniegusi iebildumus par 2020. gada decembra darbu izpildi, tāpēc tiesas kolēģija atzīst, ka nav jāsniedz vērtējums apelācijas sūdzības argumentam, ka, būvobjektā uzturoties 10 prasītājs darbiniekiem mēnesī 360 stundas nav iespējams veikt gruntēšanu un dekoratīvā apmetuma uzklāšanu. Izskatāmās lietas ietvaros objektīvais darbinieku darba veikšanas ātrums, sarežģītība, atbilstība, neietilpst prasības pamatā un priekšmetā, tiesa nevar objektīvi novērtēt darbu iespējamo izpildi, tāpēc Civillietu tiesas kolēģija, atbilstoši pušu noslēgtajam līgumam un iesniegtajiem pierādījumiem, izvērtē parāda piedziņas pamatotību.

Lietā nav iesniegti pierādījumi tam, ka prasītājas rīcības dēļ pielīgtā darbu izpilde nav pabeigta, kas radījusi aizkavēšanos nodot objektu ekspluatācijā. Turklāt atbilstoši līguma noteiktumiem atbildētāja uzņēmusies saistības līguma 2.2.-2.3. punktā apmaksāt izrakstīto rēķinu par ikmēneša pieņemšanas nodošanas aktā minētajiem darbiem.

[11.5] Ar Valsts ieņēmumu dienesta 2022. gada 2. maija atbildi (*lietas 14. lapa*) pierādīts, ka atbildētāja 2020. gada 29. decembra rēķinu

Nr.REV 00121 ir deklarējusi pievienotās vērtības nodokļa deklarācijā. Apelācijas sūdzības arguments, ka minētajā deklarācijā ir veikta korekcija, kā rezultātā rēķins Nr. REV-00121 ir izņemts, tātad nav iegrāmatots un nerada saistības, vērtējams kritiski.

Tiesas kolēģija atzīst, ka tieši sākotnējā rēķina iekļaušana deklarācija apstiprina to, ka rēķinu, arī aktu, atbildētāja ir saņēmusi, iepazinusies un jebkurā gadījumā nav izteikusi nekādus iebildumus aktā norādītajai informācijai, kas tikai apstiprina to, ka pamatoti piemērs līguma 8.3. punkts par būvdarbu pieņemšanu bez iebildēm. Korekciju izdarīšanai minētajā deklarācijā nav juridiskas nozīmes izskatāmās lietas ietvaros.

Ievērojot minēto, atzīstams, ka ir pamats piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai pamatparādu 4042,85 *euro* atbilstoši līguma 2.3. punktam un Civillikuma 2223. panta pirmajai daļai kā izpratnē pasūtītājam jāsamaksā uzņēmējam norunātā maksa.

[12] Civillikuma 1652. panta pirmās daļas 3. punktā noteikts, ka parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, var ar līgumu, vai pēc parašas.

Līguma 6.2. punktā noteikts, ka par katru no Līguma izrietošu laikā neapmaksātu rēķinu, pasūtītājs (atbildētājs) maksā būvdarbu veicējam (prasītājam) kavējuma procentus 0,1% no laikā neapmaksātā rēķina summas par katru kavējuma dienu.

Prasītāja saskaņā ar prasības pieteikumā ietverto aprēķinu ir aprēķinājusi līgumiskos nokavējuma procentus par laika periodu no 2021. gada 12. janvāra līdz 2022. gada 3. jūnijam, vadoties no likmes 0,1 % dienā no kavētās summas, kas par 507 kavētām dienām ir 2049,72 *euro*. Taču prasītāja ir samazinājusi līgumisko nokavējuma procentu apmēru un lūdz piedzīt no atbildētāja nokavējuma procentus 405 *euro*.

[12.1] Civillikuma 1753. pants noteic, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Civillikuma 1764. pants noteic, ka visādos mantiskos darījumos un aktos, kas nodibina pienākumu maksāt procentus, atļauts nolīgt procentus, kuru apmēru var noteikt līdzēji savstarpēji vienojoties. Par prettiesiskiem atzīstami nesamērīgi un godīgai darījumu praksei neatbilstoši procenti.

[12.2] Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pieprasītā samazinātā līgumisko nokavējuma procentu summa 405 *euro* ir samērīga ar pamatparāda apmēru (10 % no pamatparāda) un kavējuma ilgumu, atbilst godīgai darījumu praksei un Civillikuma 1. pantā ietvertajam labas ticības principam. Atbildētāja nav izteikusi nekādus iebildumus minētajam aprēķinam, tāpēc citi argumenti tiesas kolēģijai nav jāvērtē.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka ir pamats piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai arī līgumiskos nokavējuma procentus 405 *euro* par laika periodu no 2021. gada 12. janvāra līdz 2022. gada 3. jūnijam.

[13] Apelācijas sūdzībā izteikti argumenti par lietas izskatīšanu pirmās instances tiesā bez atbildētājas pārstāves klātbūtnes.

Pirmās instances tiesa pamatoti neatlika lietas izskatīšanu, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 209. panta 2. punktu, jo nebija iesniegti nekādi pierādījumi atbildētājas iesniegumam, turklāt iesniegumā nebija minēti argumenti un apstākļi, par kādiem atbildētājas pārstāve vēlas sniegt papildu paskaidrojumus. Lietā pievienoti atbildētājas paskaidrojumi par prasības pieteikumu.

Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka apelācijas instances tiesā atbildētāja nav iesniegusi lūgumu izskatīt lietu tiesas sēdē, tāpēc minētie argumenti nav par pamatu pretēju secinājumu izdarīšanai par strīdus pamatu un priekšmetu.

[14] Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa devusi pareizu juridisku novērtējumu pierādījumiem un pamatoti apmierinājusi prasību.

[15] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

No atbildētājas par labu prasītājai piedzenami samaksātie tiesas izdevumi – valsts nodeva par parada piedziņu 412,55 *euro* (*lietas 7. lapa*).

Lietā radušies ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 7 *euro* saskaņā ar Civilprocesa likuma 39. panta pirmās daļas 1. un 5. punktu, kas atbilstoši Civilprocesa likuma 42. panta pirmajai daļai piedzenami no atbildētājas valsts ienākumos.

[16] Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam, tiesa noteic, ka spriedums izpildāms labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 432., 433., 434. panta, Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību "DJ Palīgs", reģistrācijas Nr.40203239566, par labu SIA "REVOHAUS", reģistrācijas Nr.40103424782, parādu 4042,85 *euro* (četri tūkstoši četrdesmit divi *euro* un 85 centi), nokavējuma procentus 405 *euro* (četri simti pieci *euro*) par laika periodu no 2021. gada 12. janvāra līdz 2022. gada 3. jūnijam, un valsts nodevu 412,55 *euro* (četri simti divpadsmit *euro* un 55 centi), kopā 4860,40 *euro* (četri tūkstoši astoņi simti sešdesmit *euro* un 40 centi).

Piedzīto summu samaksa veicama SIA "REVOHAUS", reģistrācijas Nr.40103424782, norēķinu kontā Nr.LV80HABA0551030850397, AS "Swedbank".

Noteikt SIA "REVOHAUS", reģistrācijas Nr.40103424782, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt likumiskos 8% (astoņi procenti) gadā no piedzītās, bet nesamaksātās summas.

Piedzīt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību "DJ Palīgs", reģistrācijas Nr.40203239566, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos tiesas izdevumus 7 *euro* (septiņi *euro*), kas iemaksājami: saņēmējs: Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr. 90001672316; konta Nr. LV51TREL2190458019000; saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods: TRELLV22; iemaksas mērķī norādot 21499, kā arī datus personas vai lietas identificēšanai.

Noteikt, ka spriedums izpildāms labprātīgi 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Senāta Civillietu departamentam 30 (trīsdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, kasācijas sūdzību iesniedzot Rīgas apgabaltiesā un iemaksājot drošības naudu 300 *euro* Latvijas Republikas Augstākās tiesas, reģistrācijas Nr. 90000068892, Valsts kases kontā Nr. LV83 TREL 8280 0100 0000 0.

Tiesnese Ligita Gavare

Tiesnese

Ilze Celmiņa

Tiesnese

Inese Strelča